

SAKSPROTOKOLL – KONTROLLUTVALGET I SALTDAL

Saksbehandler: Lars Hansen

Saksgang

Kontrollutvalget i Saltdal   17.12.2012   25/12

25/12 Gjennomført selskapskontroll: Forvaltningsrevisjonsrapport Gjennomgang av selvkost renovasjon i IRIS

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Gjennomgang av selvkostområdet renovasjon i i IRIS er forelagt kommunestyret i Saltdal og tas til etterretning.
2. Selskapet bes merke seg revisors anbefaling.
3. Kommunestyret vil trekke frem og påpeke følgende forhold for videre oppfølging fra selskapet:

Omforent forslag til vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Gjennomgang av selvkostområdet renovasjon i i IRIS er forelagt kommunestyret i Saltdal og tas til etterretning.
2. Selskapet bes merke seg revisors anbefaling.
3. Kommunestyret vil trekke frem og påpeke følgende forhold for videre oppfølging fra selskapet:
Kommunestyret viser til at en andel av inntekter fra Miljøtorgene vedrørende selvkost for årene 2008-2010 skulle vært med i selvkostregnskapet. Ifølge selskapets økonomiplan 2013 – 2017 utgjør dette ca kr 12 mill. Det forutsettes at dette blir rettet opp.
Kommunestyret anbefaler at representantskapet utvider revisjon av selskapet til å inkludere årlig vurdering fra revisor om selvkost.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

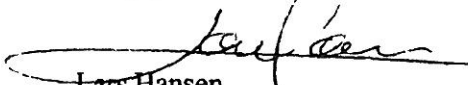
Vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Gjennomgang av selvkostområdet renovasjon i i IRIS er forelagt kommunestyret i Saltdal og tas til etterretning.
2. Selskapet bes merke seg revisors anbefaling.
3. Kommunestyret vil trekke frem og påpeke følgende forhold for videre oppfølging fra selskapet:

Kommunestyret viser til at en andel av inntekter fra Miljøtorgene vedrørende selvkost for årene 2008-2010 skulle vært med i selvkostregnskapet. Ifølge selskapets økonomiplan 2013 – 2017 utgjør dette ca kr 12 mill. Det forutsettes at dette blir rettet opp. Kommunestyret anbefaler at representantskapet utvider revisjon av selskapet til å inkludere årlig vurdering fra revisor om selvkost.

Rett utskrift:

Inndyr, 20. desember 2012

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Saksprotokoll sendt: Saltdal kommunestyre.

SALTEN
KOMMUNEREVISJON

Forvaltningsrevisjon

**Gjennomgang av
selvkostområdet
renovasjon –**

IRIS

Forord

Kontrollutvalgene i Meløy og Sørfold kommune har i møter bedt om at Salten kommunerevisjon IKS skulle gjennomføre en undersøkelse av IRIS' behandling av selvkostområdet renovasjon
Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen.

Bodø, den 27.08.2012

Arne Willy Hillestad
Kommunerevisor

Svein Erik Moholt
Oppdagsansvarlig forvaltningsrevisor

INNHOLDSFORTEGNELSE

0. SAMMENDRAG	4
1. INNLEDNING	4
2. FORMÅL, PROBLEMSTILLINGER, DEFINISJONER	5
2.1 Formål	5
2.2 Problemstillinger	5
2.3 Definisjoner	5
3. METODE OG GJENNOMFØRING	7
4. REVISJONSKRITERIER	7
5. FAKTA OG VURDERINGER	8
6. KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER	14
7. IRIS' KOMMENTARER	14

0. SAMMENDRAG

Salten kommunerevisjon IKS har på vegne av kontrollutvalget i Meløy og Sørfold kommune undersøkt hvordan IRIS Salten IKS (heretter benevnt IRIS) praktiserer reglene om selvkostberegning innen renovasjon. Vi har sett nærmere på dokumentasjon, beregning/utregning, på etterkalkulasjon og om overskudd/underskudd behandles riktig.

Oppsummert konstaterer vi at rutinene slik de fungerer i dag tilfredsstillende disse i stor grad kravene i henhold til gjeldende retningslinjer.

Det har vært en prosess de senere år som tatt tak i kravene som fremkommer av gjeldende retningslinjer ("Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester H-2140"). For tidligere år har det vært noen avvik som nå er dekket, blant annet behandling av inntekter på miljøtorg som er relatert til husholdningsavfall.

1. INNLEDNING

Bakgrunn for kontrollutvalgenes bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt er et av funnene fra selskapskontrollen, gjennomført i 2007, viste at kapitalkostnadene ikke var i henhold til gjeldende retningslinjer for selvkostområdet.

For en del kommunale tjenester har sentrale myndigheter satt krav om selvkost for kommunale gebyrer. Selvkost setter en øvre grense for lovlig gebyrinntekter. For renovasjon skal det være 100% kostnadsdekning jf forurensingsloven. Hensikten med dette er å unngå at kommuner med anstrengt økonomi bruker gebyrene til å finansiere annen virksomhet. Kommunen skal ikke kunne ta seg mer betalt enn kostnaden for å produsere tjenesten. For brukerne er det viktig at kvalitet og pris på tjenestene henger sammen og at gebyrene ikke fungerer som en form for skjult skattelegging. Gebyrene skal være betaling for bestemte tjenester som kommunen yter brukerne og ikke bidra til å finansiere den øvrige kommunale aktiviteten. For brukerne av kommunale tjenester er det derfor av stor interesse at grunnlaget for gebyrene er riktig. Da IRIS gjennomfører renovasjon for kommunene vil også IRIS være omfattet av de samme bestemmelsene vedrørende selvkost. Det som står i veiledere for selvkost i kommuner vil derfor også gjelde IRIS.

Kontrollutvalgene ønsket en gjennomgang av egenbetalinger på selvkostområdet renovasjon (gjelder innsamling av husholdningsavfall) i IRIS. Dette for å få bekreftet at IRIS krever riktig betaling av brukerne.

2. FORMÅL, PROBLEMSTILLINGER, DEFINISJONER

2.1 Formål

Kontrollutvalgene har vedtatt følgende formål med denne undersøkelsen:

“Vurder om kommunens fastsetting av brukerbetaling innen selvkostområdet renovasjon utføres i henhold til lov og forskrift mv. Hvis det avdekkes mangler eller svakheter i forbindelse med forvaltningsrevisjonen, skal dette kunne ut i anbefalinger til forbedring.”

2.2 Problemstillinger

Av formålet har vi utledet følgende problemstillinger:

1. Hvordan dokumenterer IRIS avgiftsgrunnlaget?
2. Er IRIS vedtatte avgiftsgrunnlag riktig beregnet?
3. Foretar IRIS etterkalkulasjon av de reelle kostnadene og renovasjon?
4. Behandles overskudd/underskudd i tråd med retningslinjene?

2.3 Definisjoner

Selvkost

Selvkost er den merkostnaden IRIS påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

Selvkost – renovasjon (avfall og slam)

Forurensningsloven omtaler både kommunal innsamling av husholdningsavfall og kommunal tømning av slam fra slamavskillere/septiktanker mv. Innen disse områder er det satt et lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling, jfr forurensningsloven §34. Det vises også til forurensningslovens § 26, 4.ledd, som fastslår at bestemmelsen om selvkost på kommunal avfallsbehandling får tilsvarende anvendelse på slambehandling.

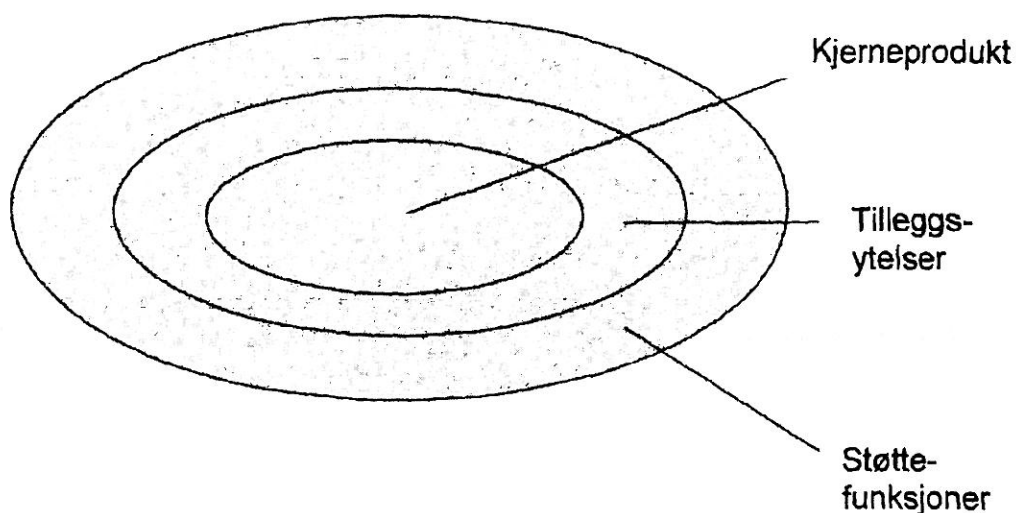
IRIS forestår innsamling av ordinært husholdningsavfall i alle kommunene i Salten. IRIS vedtar selv det årlige gebyret for denne innsamlingen. Utover dette kan kommunene vedta et gebyr som skal dekke de utgifter kommunen selv må dekke innenfor innsamling og behandling av husholdningsavfall. (Dette forholdet er imidlertid ikke berørt i denne rapport). Gebyret innkreves av IRIS som tilbakefører dette til kommunen.

Generasjonsprinsipp

Brukerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens brukere skal ikke subsidiere bruken til andre generasjoner. Investeringsutgiftene må dermed fordeles jevnt over investeringsenes levetid gjennom avskrivninger.

Selvkostkalkyle

En beskrivelse av karakteristiske egenskaper ved ytelsen og som påvirker ytelsen. En generell modell for produktbeskrivelsen er å dele opp totalytelsen i delkomponenter. I retningslinjene for selvkost er det lagt til grunn en modell hvor ytelsen splittes i tre delkomponenter: Kjerneprodukt, tilleggsetelser og støttefunksjoner (jf "Veileder om beregning av kommunale avfallsgebyrer" pkt 4,)

Kjerneprodukt

Inneholder den arbeidsinnsats og bruk av varer og kapital kommunalt ansatte nytter på å betjene brukeren og/eller innleide tjenester for å betjene brukeren. F.eks lønn, øvrige driftskostnader, inkl betaling til private for utførte tjenester og kapitalkostnader for bruk av egne driftsmidler.

Tilleggsytelser

Tilleggsytelsene utvider kjerneproduktet til en helhetlig organisert tjeneste/ytelse og sikrer en stabil og pålitelig tjeneste over tid. F.eks ledelse, saksbehandling, kundekontakt, fakturering og regnskap, kontorstøtte.

Støttefunksjoner

Aktiviteter som er pålagt eller nødvendig for kommunen i sin helhet, men som står i et forhold til den enkelte tjeneste som gjør at de vanskelig kan avgrenses kalkylemessig. F.eks personalkontor, bedriftshelsetjeneste, øverste ledelse.

Henførbare utgifter

Henførbare utgifter er kostnader som har sammenheng med framstillingen av produkt eller betalingstjeneste

Kapitalkostnader

Kapitalkostnader består her av to elementer:

- Avskrivningskostnader, dvs. forringelsen i et driftsmiddels verdi ut fra slitasje og elde.
- Alternativkostnaden, dvs. den avkastning kommunen alternativt kunne oppnå ved å plassere penger tilsvarende investeringsbeløpet i markedet.

3. METODE OG GJENNOMFØRING

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til Norges kommunerevisorforbunds Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

Vi har i denne undersøkelsen foretatt en gjennomgang av lov, forskrift, vedtak, intern dokumentasjon, økonomiplaner, budsjett og avlagte regnskap. Alle forespurte dokumenter er stilt til vår disposisjon. Vi har også hatt samtaler med daglig leder, administrasjonssjef og økonomisjef.

I vår gjennomgang av regnskapene har vi forutsatt at disse er revidert og godkjent av selskapets revisor. Vi har derfor ikke gjennomført noen kontroller mot bilag.

4. REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse på de krav og forventninger en kan stille til den funksjon, aktivitet eller prosedyre som er gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kriteriene holdt sammen med faktagrunnlaget danner basis for de analyser og vurderinger som kan foretas, og de konklusjoner som kan trekkes i en forvaltningsrevisjon. Aktuelle kilder for utledning av revisjonskriterier er lover, forskrifter, retningslinjer, vedtak, avtaler og anerkjent teori. I denne undersøkelsen har vi lagt til grunn:

Lover og forskrifter

Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter

Forskrift til lov om kommunale vass- og kloakkavgifter

Forurensningsloven

Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester H-2140, i kraft pr. 01.01.03.

Veileder om beregning av kommunale avfallsgebyrer – TA-2001/2003

5. FAKTA OG VURDERINGER

5.1 Hvordan dokumenterer IRIS avgiftsgrunnlaget?

5.1.1 Kriterier

IRIS må sørge for tilfredsstillende dokumentasjon for å vise at gebyrene ikke settes høyere enn kostnadene ved å produsere tjenesten, jf retningslinjene (H-2140) pkt 3. Før IRIS gjør sitt vedtak om gebyr skal de ha seg forelagt et overslag over beregningsgrunnlaget. Gebyrene skal være basert på et overslag over antatt kostnader for området og balansere kostnadene i løpet av en 3-5 års periode.

5.1.2 Fakta

Intern dokumentasjon

Forslag til renovasjonsgebyrene skjer i forbindelse med styrebehandling av budsjettet i IRIS Salten IKS. For 2012 er dette behandlet i styresak 11/41 den 30.09.11, jf vedlegg 1.

Grunnlaget for behandlingen er en oversikt over hovedtallene for de kostnader og inntekter som IRIS Salten IKS forventes å få. Videre foreligger det et sammendrag av budsjettet for selvkost. Dette inkluderer faktiske resultater fra etterkalkylene for de foregående år, prognose for inneværende år samt budsjett for neste år, jf vedlegg 1. En spesifisering av driftskostnadene, som ligger i IRIS Service AS, foreligger ikke, men det legges inn den kostnad som IRIS Service AS kommer til å fakturere IRIS Salten IKS med. Dette bygger på den forutsetning at etterkalkylen for selvkost justeres for det resultatet IRIS Service AS oppnår regnskapsmessig. I innledningen til selvkost er det påpekt at kommunerevisjonen har revidert selvkostmodellen.

For 2012 (og som de foregående år) foreslås det et budsjett med underskudd på selvkostområdet. Bakgrunnen for dette er å holde en jevn utvikling i gebyrøkningen da det forutsettes at selvkostområdet skal gå med overskudd når bygging av forbrenningsanlegg er gjennomført. Forslag til budsjett og renovasjonsgebyrer sendes til representantskapet.

I tillegg legges det frem en økonomiplan for de neste 5 årene, jf sak 11/40. I økonomiplanen ligger det prognose på utviklingen på selvkostområdet for budsjettåret pluss 4 år.

Dokumentasjon ved behandling i representantskap

Dokumentasjonen som representantskapet får er identisk med den styret får til behandling. Dette fremkommer av saksdokumentasjonen (jf sak 11/13 og 11/14 i representantskapet).

Gebyrnivået dokumenteres i saksfremlegget i forbindelse med representantskapets årlige vedtak. Gebyrene for budsjettåret 2012, og for de foregående årene, er vedtatt slik at de skal gi underskudd på selvkostområdet.

5.1.3 Vurderinger

Den interne dokumentasjonen ivaretar de krav som stilles.

De fastsatte gebyrene er fastsatt for lavt i forhold til å dekke de forventede utgifter for 2012. Da gebyrene skal vurderes ut fra en 3-5 års tidshorisont, hvor det forventes lavere kostnader i fremtiden virker dette fornuftig.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at kommunerevisjonen ikke har revidert modellen slik det fremkommer av saksdokumentasjonen. Vi har i møter med administrasjonen kun diskutert prinsippene for selvkost. Det er, og har vært, administrasjonens ansvar å bruke en riktig modell for selvkost både når det gjelder forkalkyle (budsjett) og etterkalkyle.

5.2 Er de vedtatte avgiftsgrunnlag riktig beregnet?

5.2.1 Kriterier

- Ved vurdering av om det vedtatte avgiftsgrunnlaget er riktig beregnet, må både forkalkyle og etterkalkyle vurderes. Etterkalkylen vil ha sitt utgangspunkt i regnskapstallene og bør vise de samme utgifter som regnskapet på ansvar/funksjonsnivå.
- Kostnadene som inngår i beregningen skal være henførbar, dvs. at bare kostnader som har sammenheng med framstillingen av produkt eller betalingstjeneste medtas i beregning av selvkost.
- Indirekte kostnader skal være fordelt i samsvar med de nye retningslinjene, men valg av metode kan overlates til den enkelte kommunen.
- Historisk anskaffelseskostnad skal legges til grunn ved fastsettelse av avskrivningsgrunnlag.
- Avskrivningsgrunnlaget skal være basert på nettokostnad.
- Selskapet skal bokføre alle vesentlige anskaffelser og påkostninger i investeringsregnskapet - klassifisert etter god kommunal regnskapsskikk.
- Anskaffelseskostnadene skal avskrives over den økonomiske levetiden etter en lineær metode. Avskrivningsperiodene følger de perioder som er angitt i Forskrift for årsregnskap og årsberetning av 15.12.00.
  - 5 år: EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
  - 10 år: Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende
  - 20 år: Tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
  - 40 år: Veier og ledningsnett og lignende.
  - 50 år: Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.
- Alternativkostnadene/kalkulatorisk rentekostnad skal beregnes av innskutt kapital (avskrivningsgrunnlag, tomteverdi).

- Kalkylerenten skal være lik effektiv rente på norske statsobligasjoner med 3 års gjenstående løpetid, med et tillegg på 1 prosent (gjennomsnitt over året).

5.2.2 Fakta

Administrasjonen utarbeider forkalkyle (budsjett) for selvkostområdet for budsjettår 2012. Administrasjonens beregninger er basert på de kostnadskomponentene som veilederen anbefaler. Kostnadstypene som inngår i de ulike kostnadskomponentene er også i henhold til anbefalingen.

Det er ikke eget avdelingsregnskap for selvkostområdet. Det settes imidlertid opp en etterkalkyle som viser resultatet på selvkostområdet. Resultatet for selvkostområdet fremkommer ikke før denne er laget, jf vedlegg 2 som viser etterkalkylen med tilhørende fordelinger/fordelingsnøkler.

Direkte utgifter (kjerneproduktet) – henførbarhet

De direkte utgiftene henføres på selvkostkalkylen i forhold til en vurdering/beregning av hvor stor andel som skal belastes selvkostområdet. For 2012 foreligger det faktagrunnlag med hensyn til avfallsmengde i fordelingen av kostnader vedrørende husholdningsavfall og næringsavfall. Vi har foretatt gjennomgang av de direkte utgiftene i etterkalkylen for å påse at utgiftene vedrører selvkostområdet. Vår gjennomgang viser ingen unormale forhold.

For utgiftene som ligger i IRIS Service AS er beløpet som er fakturert fra selskapet som ligger inne som utgift. Selskapet aktivitet er i all hovedsak innenfor selvkostområdet. Annen aktivitet anses bagatellmessig.

Indirekte utgifter (tillegg- og støttefunksjoner) – henførbarhet – og valg av fordelingsmetode

De indirekte utgiftene henføres på samme måte som for de direkte utgiftene til selvkostkalkylen i forhold til en vurdering/beregning av hvor stor andel som skal belastes selvkostområdet. For årene før 2011 var vurderingen mer skjønnsmessig, mens det for 2011 foreligger et bedre objektivt grunnlag for fordelingen. Til etterkalkylen ligger det en spesifisering av hvordan de enkelte utgifter er fordelt mellom selvkostområdet og øvrige driftsområder. Vi har foretatt gjennomgang av de direkte utgiftene i etterkalkylen for å påse at utgiftene vedrører selvkostområdet. Vår gjennomgang viser ingen unormale forhold.

Avskrivninger

Det er laget et eget regneark som viser investeringene i IRIS Salten IKS det enkelte år, samt avskrivningene av disse i henhold til kommunelovens regnskapsforskrift. Det er disse avskrivningene som blir lagt inn i etterkalkylen. Vi har kontrollert om at det er de kalkulatoriske avskrivningene som er oppført i etterkalkylen. Videre har vi kontrollert at det er samsvar mellom aktiveringer i regnskapet til IRIS Salten IKS og aktiveringer oppført i regnearket. Det ble ikke avdekket avvik.

For årene før 2007 ble det benyttet regnskapsmessige avskrivninger ved etterkalkyle på selvkostområdet.

Når det gjelder avskrivningene i IRIS Service AS er disse gjennomført etter regnskapslovens regler, det vil si etter antatt faktisk levetid. Dette gir en avskrivningstid som er kortere enn etter det som skal brukes på selvkostområder. Investeringene gjelder i hovedsak biler, og det er benyttet avskrivning på 15-17 % i selskapsregnskapet, mens det etter retningslinjene for selvkost skulle vært benyttet 10%.

Kapitalkostnad - Kalkulatorisk rentekostnad/alternativkostnaden

I etterkalkylen er rentekostnaden er beregnet ut fra Norges Banks effektive rente på statsobligasjoner med tre års gjenstående løpetid. I budsjettet for 2012 er det benyttet en rentesats som forventes å bli Norges Banks effektive rente på statsobligasjoner med tre års gjenstående løpetid.

Grunnlaget som den kalkulatoriske renten beregnes etter er lik den restverdi som fremkommer i regnearket som er beskrevet ovenfor, dvs. etter at avskrivninger etter kommunelovens regler er gjennomført.

Tomteverdi er med i grunnlaget med sin anskaffelseskost.

Vi har kontrollert renteberegningen i regnearket mot etterkalkyle, og kontrollert rentesats mot Norges Banks registreringer på deres hjemmeside på Internett. Det er ikke avdekket avvik.

For årene før 2007 ble det benyttet regnskapsmessige rentekostnader ved etterkalkyle på selvkostområdet.

For investeringer som er gjennomført i IRIS Service AS er det de faktiske betalte rentene (dvs. de regnskapsmessige rentekostnadene) som er benyttet som kapitalkostnad.

I tillegg til denne kalkulatoriske rentekostnaden skal det beregnes rente på gjeld/fordring som oppstår ved akkumulert overskudd/underskudd. Dette blir gjort det enkelte år, men akkumuleres ikke. Akkumulert for årene 2005-2010 utgjør dette ca 100 tusen kr i for lite belastet på selvkostområdet i forhold til de etterkalkyler som er avlagt i perioden.

Inntekter

Utgangspunktet for etterkalkylen er alle inntektene som tilhører IRIS Salten IKS. Av disse er det de inntektene som vedrører selvkostområdet som er tatt med i selve selvkostkalkylen, inntekter som ikke vedrører selvkostområdet holdes utenfor. To inntektsarter er fordelt. Det gjelder inntekter fra miljøtorgene og leieinntekter. Det foreligger en underliggende beregning/vurdering på fordelingen. Vår gjennomgang av dette viser ingen avvik, og den gjennomførte fordeling av inntektene virker logisk.

For årene før 2011 er imidlertid ikke husholdningsdelens andel av inntektene fra miljøtorgene tatt inn i selvkostkalkylen. For 2011 har IRIS Salten IKS gjennomført en beregning ut fra et faktagrunnlag. For årene 2008-2010 ble dette ikke gjort, noe som ledelsen i IRIS mener var etter råd fra Salten kommunerevisjon. Hvor mye som av inntektene fra miljøtorgene som skulle vært tatt inn vil ligge i størrelsesorden 5-10 mill kr avhengig av hvilken fordelingsnøkkel som ville vært aktuell det enkelte år

I etterkalkylen er det regnskapsmessige resultatet fra IRIS Service AS kommet med som en inntekt (eventuelt utgift) for å korrigere for avvik mellom faktureringen som er gjennomført og det faktiske resultatet som oppnås.

5.2.3 Vurderinger

Gjennomgangen viser ingen avvik i forhold til direkte og indirekte utgifter, og de beregninger/vurderinger som foreligger i forbindelse med fordeling av utgiftene virker logiske.

Kapitalkostnadene skal gjenspeile to forhold, avskrivingskostnaden og alternativkostnaden, dvs. kalkulatorisk rente. Både forkalkyle og etterkalkyle for perioden fra år 2007 tar utgangspunkt i de krav som settes i regnskapsforskrift/ retningslinjer for selvkost når det gjelder kapitalkostnader.

Når det gjelder kapitalkostnadene som ligger i IRIS Service AS, så er de for høye i forhold til retningslinjene for selvkostberegning. Dette utgjør ca 1 455 tusen kr for 2011 og ca 1 478 tusen kr for 2010. IRIS Service AS skifter ut bilene i "flåteutskiftning", dvs. de skifter med jevne mellomrom et stort antall biler. Etter retningslinjene skal, ved utskifting av anleggsmidler, differansen mellom salgssum og kalkulatorisk nedskrevet verdi utgiftsføres. Dersom dette hadde vært gjennomført ville dette gitt relativt store svingninger på resultatet i kalkylen/etterkalkylen. Den praksis som gjennomføres gir dermed en jevnere fordeling av kostnaden.

Andel av inntektene vedrørende miljøborg for årene frem til og med 2010 skulle vært med i selvkostregnskapet; dette ville for perioden 2008-2010 ha ligget i størrelsesorden 5-10 mill kr. Ledelsen i IRIS mener at dette er etter råd fra Salten kommunerevisjon. Vi kan ikke huske å ha gitt slike råd, så dette må ha basert seg på en misforståelse enten av IRIS eller av kommunerevisjonen da det virker åpenbart at inntektene må knyttes opp mot tilhørende utgifter. Uansett er det IRIS som har ansvaret for en riktig behandling av elementene i selvkostkalkylen.

5.3 Foretas etterkalkulasjon av de reelle kostnadene innen vann, avløp og renovasjon?

5.3.1 Kriterier

Selskapet skal foreta en etterkalkulasjon av de reelle kostnadene knyttet til selvkostområdet for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger selskapets selvkost.

5.3.2 Fakta

Etterkalkulasjonen er beskrevet i pkt 5.2 ovenfor.

5.3.3 Vurderinger

Etterkalkulasjon gjennomføres i henhold til retningslinjene, jf dog kommentarene under pkt 5.2.3 ovenfor

5.4 Behandles overskudd/underskudd og bruk av fond i tråd med retningslinjene?

5.4.1 Kriterier

Overskudd/underskudd skal avsettes som gjeld, eller som fordring i regnskapet. Disse postene skal normalt balanseres i løpet av en 3-5 års periode. Disse konti skal godskrives/belastes med renter lik kalkylerenten. Investeringer i anleggsmidler kan ikke finansieres direkte av disse midlene.

5.4.2 Fakta

Resultatet fra etterkalkylene er balanseført i regnskapet for IRIS Salten IKS, og det er beregnet rente av dette i henhold til kalkylerentesatsen. Dette fremkommer i note 13 til regnskapet for 2012. Tidligere års beregning av rente på de balanseførte akkumulerte over-/underskudd er imidlertid ikke tatt hensyn til.

5.4.3 Vurderinger

Overskudd/underskudd er behandlet riktig i regnskapet for 2012, og det er gjennomført renteberegninger etter kalkylerentesats, men tidligere års renteberegninger er ikke akkumulert. Dette har medført for lav belastning på selvkostområdet med ca 100 tusen kr.

6. KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

Formålet med vår undersøkelse var å vurdere hvordan IRIS Salten IKS' fastsettings av brukerbetaling utføres i henhold til lov og forskrift mv.

Dokumentering av avgiftsgrunnlaget

Avgiftsgrunnlaget er nå meget godt dokumentert.

Er det vedtatte avgiftsgrunnlag riktig beregnet?

I 2011 er beregningen av avgiftsgrunnlaget slik det fremstår av sakspapirer til styre- og representantskapet i henhold til gjeldende retningslinjer

Foretas det etterkalkulasjon av de reelle kostnadene selvkostområdet?

Det gjennomføres en etterkalkulasjon i henhold til retningslinjene. Denne er underbygget og, der det er mulig, dokumentert (for 2011) med grunnlag for de fordelinger som gjort mellom selvkostområdet og andre driftsområder. Det er imidlertid ett avvik vedrørende tidligere år. Det gjelder andel av inntektene vedrørende miljøborg som for årene frem til og med 2010 som skulle vært med i selvkostregnskapet. For perioden 2008-2010 vil dette være i størrelsesorden 5-10 mill kr.

Behandles overskudd/underskudd i tråd med retningslinjene?

Overskudd/underskudd balanseføres i henhold til retningslinjene, og det beregnes rente av akkumulert saldo pr 31.12. Det som mangler er at renten beregnet for tidligere år ikke er kommet med i akkumulert saldo 31.12.11.

Anbefalinger

Slik rutinene fungerer i dag (fra og med 2011) er det kun rentebehandlingen som bør endres før alt er i henhold til gjeldende retningslinjer.

7. KOMMENTARER FRA IRIS SALTEN IKS

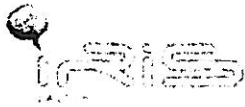
Kommentarene fra IRIS Salten er vist i vedlegg 3. Fra kommentarene vil vi trekke frem følgende:

"Iris har lagt frem selvkostregnskap hvert år siden 2005. Iris har bygget på prinsippet om at avfallsgebyrene skal følge selvkostprinsippet for husholdningsavfall. Det innebærer at gebyrene skal inneholde alle kostnader forbundet med håndteringen av husholdningsavfall, og at kommunen ikke kan kreve inn mer eller mindre fra husholdningene enn dens samlede kostnader forbundet med innsamling og behandling av husholdningsavfall. Regelverket som skal følges er derimot rundt formulert, og det er flere muligheter for ulik tolkning.

Renovasjonsselskapene i Norge gjør det på forskjellige måte, og etter forskjellige råd fra stedlig kommunerevisjon. Iris har hvert år lagt frem et selvkostregnskap basert på de opplysningene som vi til en hver tid har. I 2008 ble det gjort flere endringer, og blant annet ble inntektene fra miljøborg tatt ut av selvkostregnskapet. Dette var etter avklaring med kommunerevisjonen, og ble rapportert til både styre og representantskap. Denne praksisen med føring av inntekter fra våre miljøborg ble fulgt av Iris i 2008, 2009 og 2010. I 2011 endret vi dette tilbake til tidligere praksis fra 2007 på eget initiativ. Vi vil korrigere selvkosten i henhold til de anbefalinger som blir gitt i den rapporten."

Etter det vi kan se er det ikke noe i kommentarene som tilsier noen endring av de konklusjoner som er gitt i rapporten.

Styret – Iris Salten IKS.

Sak nr: 11/41
Beslutningssak

20 september 2011.

Budsjett for 2012.

Hensikt.

Representantskapet skal vedta selskapets budsjett i sitt møte 11 november 2012. Det er styret som innstiller til vedtak.

Bakgrunn

Styret behandlet i sist møte en forberedende sak for økonomiplan og budsjett.

Saken.

Budsjettdokumentet følger vedlagt.

Administrasjonens anbefaling.

Administrasjonen anbefaler styret å legge frem vedlagt budsjett for representantskapet for endelig godkjenning. Det vises for øvrig til budsjettets sammendrag.

Forslag til

Vedtak

1. Styret tilrår representantskapet å vedta fremlagt forslag til budsjett for 2012.
2. Styret tilrår representantskapet å vedta investeringer for 2012 som fremlagt.
3. Styret tilrår representantskapet å vedta bruk av midler fra interkommunalt fond i 2012 som fremlagt.
4. Styret tilrår representantskapet å vedta fremlagt forslag til gebyrregulativ kapittel 8 i budsjettforslaget.

Leif Magne Hjelseth
Administrerende direktør

Bjørn Ove Mour
Økonomisjef

1. Sammendrag.

1. Det legges frem et budsjett som foreslår 4 % økning i renovasjonsgebyrene for 2012.
2. For levering på våre anlegg foreslår vi en prisøkning på 4 %.
3. Det foreslås bruk av 2 millioner kroner fra fond til interkommunalt samarbeid. Av dette beløpet er 1,95 mill kroner bundet til omsøkte prosjekter.
4. På grunn av statlige krav er det avsatt midler til renseløsning for sigevann fra Viken.
5. Det gjennomføres en utvidelse av vår miljøborg i Misvær og på Oppeid.
6. Med dette budsjettet vil husstandenes gjeld til Iris Salten IKS, i henhold til regelverket for selvkost, være på 11,619 mill ved utgangen av 2012. Dette er en økning på 3,914 i løpet av 2011.

2. Budsjettforutsetninger

- Prisstigning på 3 % for entreprenører, kfr. SSB
- Arbeidsgiveravgift til folketrygden 7,9 %
- Arbeidsgiverandel til Kommunal Landspensjonskasse 25 %
- Prognose fra SSB over neste års lønnsutvikling er satt til 4,3 – 4,75%.
- Rente på lån 3,2 % for løpende rente.
- Sak 11-31 innledende sak for langtidsbudsjett 2012 – 2016 og budsjett for 2012, behandlet i styret 26. august 2011.

3. Interkommunalt samarbeid.

Iris Salten iks bruker overskudd i sine kommersielle selskaper til å utvikle samarbeid i Salten. I henhold til våre styringsdokumenter skal 40 % av overskuddet i de kommersielle selskapene gå til fond for interkommunalt samarbeid. Fondet er per 1. juli 2011 på 5,42 mill kroner.

Følgende retningslinjer er lagt for bruk av midler fra interkommunalt fond:

I sin bruk av utbytte fra datterselskap skal styret legge til grunn følgende retningslinjer:

- Tiltaket skal ha bred oppslutning fra eierkommunene.
- Tiltaket skal ikke være konfliktskapende geografisk eller politisk.
- Tiltaket forutsetter forpliktende samarbeid mellom kommunene.
- Tiltaket er prosjektbasert og skal etter hvert finne annen finansiering.
- Det skal ikke gis rene driftstilskudd.

Representantskapet bestemmer rammen for bruk av utbytte gjennom behandling av det årlige budsjett.

Enkeltengasjement over kr. 500 000,- skal behandles av representantskapet.

Engasjement under kr. 500 000,- delegeres til styret innenfor budsjettets rammer.

I 2011 er det utbetalt følgende tilskudd før 1. juli:

- Støtte til Salten Kultursamarbeid. kr. 250 000,-

I tillegg har man vedtatt følgende forpliktelser i 2011:

- Eiendomsprosjekt i Salten kr. 500 000,- Dersom ikke støtte fra FM
- Nordland Musikkfestuke kr. 200 000,-
- Filmfest Salten, Barents Youth Film Festival kr. 100 000,- Salten kultursamarbeid.
- Samordning helse kr. 300 000,- Regionrådet
- Samfunnsmedisin og folkehelse kr. 200 000,- HMTS
- Interkommunalt tilsyn i Salten (HMTS) kr. 300 000,- HMTS

Samlet forpliktelse i forhold til tidligere vedtak er kroner 1 850 000,- for 2011.

I henhold til vedtak har Iris følgende forpliktelser i 2012:

- Nordland Musikkfestuke	kr. 200 000,-	Gjelder til og med 2014.
- Saltetinget	kr. 150 000,-	Regionrådet
- Samfunnsmedisin og folkehelse	kr. 200 000,-	HMTS

For 2012 har vi i tillegg følgende søknad:

- Etablering av redningsdykking i Salten. kr. 1 500 000,- Salten Brann.
- Tilskudd til vannplan Salten kr. 450 000,- Kommunene i Salten.
- Fimfest Salten 2012 kr. 200 000,- Salten Kultursamarbeid.
- Skriveglede kr. 100 000,- Salten Kultursamarbeid.
- Den kulturelle spaserstokken kr. 100 000,- Salten Kultursamarbeid.
- Støtte til Newton Salten kr. 360 000,- Newton Salten

Om prosjektene:

Etablering av redningsdykking i Salten: I Salten og kommunene rundt er det per i dag ikke tilgang til redningsdykking. Ved drukningsulykker i ferskvann og sjø har vi ikke muligheter til å bringe opp mennesker som er under vann. Det er heller ingen slik tjeneste tilknyttet 330 skvadronen. Nærmeste redningsdykkerkapasitet er Trondheim og Tromsø brannvesen.

Mange tror at Salten Brann har denne kompetansen siden de opptrer i vann med overflateredningskompetanse. Overflatereddere kan imidlertid ikke dykke for å redde mennesker. De kan kun hjelpe dem som de kan nå fysisk fra overflaten.

At kommunen skal ha tilgang til en offentlig redningsdykkertjeneste er ikke lovpålagt. Det er opp til den enkelte kommune å ta initiativ og etablere slik tjeneste ut fra sine risikoforhold. Salten Brann hevder at siden vi har en meget langtstrakt kyst, med flere hendelser knyttet til vann hvert år, anser de behovet for etablering av redningsdykking som svært stort. Effekten av tiltaket vil nå langt utover Salten, med den nære tilknytningen Salten Brann allerede i dag har mot 330 skvadronen.

Det er særlig etableringsfasen som er krevende for å etablere redningsdykking. Dette gjelder anskaffelse av materiell og utdanning av redningsdykking. Det søkes ikke om driftsstøtte til etableringen.

Fylkesmannen i Nordland har støttet etableringen med kr. 840 000,-. Omsøkte midler fra Iris er kr. 1 500 000,-.

Vannplan Salten: Mangler søknad.

Filmfest Salten: Ble arrangert for første gang i 2009. Prosjektet er en videreføring av Bodø kommune sitt prosjekt Filmfest Bodø som hadde blitt arrangert flere år tidligere. Utvidelsen har skjedd ved å gi et godt kulturtilbud til 10 trinselever i hele Salten, samt utvikle et internasjonalt prosjekt innen filmmaking for ungdom. Filmprosjektet er 10-trinnets skolesekkprosjekt.

Måle for prosjektet er tredelt:

- Stimulere barn og unge i Salten, i samarbeid med ungdom i Barentsregionen/ Norden, til kritisk og skapende forhold til film som kunstform.
- Skape regional og internasjonal møteplasser for barn og unge som er interessert i film som medium, samt være en motivasjonsfaktor for dem.
- Gi ungdom i Barentsregionen/ Norden kjennskap til hverandres kultur gjennom kulturelle møteplasser.

Målgruppe er alle 10-klassinger i Salten, samt inviterte ungdommer fra Sverige, Finland, Island og Russland.

Samlet budsjett er kr 2 855 000,-. Omsøkt beløp er kr. 200 000,-.

Den kulturelle spaserstokken: Et tilbud hovedsakelig til personer over 60 år.

Målet for prosjektet:

- Å sørge for profesjonell kunst og kulturformidling av høy kvalitet til eldre.
- Å legge til rette for økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren, slik at det utvikles gode kunst og kulturprosjekter lokalt innenfor et mangfold av sjangre og uttrykk.
- Å bidra til at eldre får et tilpasset kulturtilbud på arenaer der de eldre befinner seg i dagliglivet.

I Salten er det et felles spaserstokkprosjekt hvor alle kommunene deltar. I 2011 vil det blir arrangert ca 40 forestillinger i Salten, fordelt på 3 ulike prosjekter. I 2012 er det også planlagt 3 ulike prosjekter. Samlet budsjett er på kr. 520 000,-. Iris er omsøkt kr. 100 000,-.

Skriveglede: Et samarbeidsprosjekt mellom kulturskolene og bibliotekene i Salten. Målgruppen er barn mellom 8 og 16 år som har lyst til å drive med kreativ skrivning. Målet for prosjektet er at barn i alderen 8 til 16 år skal produsere korte tekster som publiseres på forskjellige måter, gjennom plakater, løpesedler, i bok, hjemmesider og ute i bedrifter. Produksjonen av tekster skal skje gjennom kreativt arbeid i workshops i egne kommuner, det vil si lokalt. Kommunene skal selv styre denne prosessen. Rådgivere i prosessen skal være profesjonelle forfattere som skal følge prosessen fra start til mål. Tekstene kan bestå av alt fra en kort setning, et dikt, en fortelling eller lignende. De små kommunene skal plukke ut max 20 tekster og de 3 største kommunene skal plukke ut 40 tekster. Når alle tekstene er klare skal de publiseres.

Samlet budsjett er kr. 690 000,-. Omsøkt beløp er kr. 100 000,-.

Newton Salten: Fra deres søknad: "Newton Salten skal fra 2012 driftes av kommunene selv. Siden prosjektperioden ble avkortet med et år har kommunene en ekstra utfordring med hensyn til finansiering. Noen kommuner har fått utstyr og/eller utvikling av nye opplegg delvis finansiert av næringslivet. Ellers må drift, lønn, utstyr, transport m.m. finansieres av den enkelte kommune. Transportutgifter tar en stor andel av budsjettet, samtidig som at vi er avhengig av at rommene er lokalt forankret og nært til sine "temaområder" for å være mest mulig faglig aktuell.

For kommunene og Newtonrommene vil det være et godt insitamant og motiverende faktor at elevtransport støttes slik det framgår av de opprinnelige planene til Newton Salten for 2012. Det vil si 40.000 pr. rom. Med 9 rom i de 9 Salten-kommunene vil dette utgjøre 360.000kr."

Tilråding fra rådmennene.

I møte 22 september ga rådmennene følgende klare tilråding

1. De prosjektene som er igangsatt må prioriteres og slutføres.
2. Kommunenes ansvar for oppfølging av vanddirektivet må ha prioritet.
3. Det undersøkes med Salten Brann og tilskuddet til redningsdykking tas over to år, det vil si 2012 og 2013.
4. Det er viktig at Iris også er synlig innenfor det kulturelle arbeidet, men de bør ikke spre seg på for mange prosjekter.

Tilråding fra administrasjonen.

I utgangspunktet ønsker vi ikke å bruke mer en 2 millioner fra fondet per år. Grunnen til det er at tilgangen er usikker, og helt avhengig av at vi har gode resultater i morselskapet. Vi har også måtte støtte eiendomsprosjektet mer enn vi hadde forventet i 2011, da Fylkesmannen ikke har gitt prosjektet de omsøkte skjønnsmidler.

I tilrådingen har vi lagt vekt på at vi ikke skal bruke mer enn 2 millioner per år fra fondet. Grunnen til det er at tilgangen er usikker, og helt avhengig av at vi har gode resultater i morselskapet. Vi har også lagt til grunn at vi ikke skal gi støtte til drift. Vi vurderer de tre prosjektene som ikke får støtte til å være driftsstøtte for gående prosjekter. Ved å dele støtten til etablering av redningsdykking i to vil vi kunne gi støtte til mange prosjekter som er viktige og ønsket i regionen. Fra administrasjonen sin side skulle vi gjerne ha hatt noe mer frie midler til styrets disposisjon gjennom året.

Administrasjonen har følgende forslag til støtte fra interkommunalt fond for 2012:

- Nordland Musikkfestuke	kr. 200 000,-	Gjelder til og med 2014.
- Saltentinget	kr. 150 000,-	Regionrådet
- Samfunnsmedisin og folkehelse	kr. 200 000,-	HMTS
- Etablering av redningsdykking i Salten.	kr. 750 000,-	Salten Brann.
- Tilskudd til vannplan Salten	kr. 450 000,-	Kommunene i Salten.
- Fimfest Salten 2012	kr. 200 000,-	Salten Kultursamarbeid.
- Til styrets disposisjon	kr. 50 000,-	

4. Investeringer.

Dette er en detaljert oppstilling av foreslåtte investeringene for år 2012. Det er gjort anslag på når i året investeringen skal foretas. Derav fremkommer størrelsene på avskrivningene i budsjettet.

Område	2012 Investering (i 1000 kr)
Data	450
Inventar/ kontorutstyr	100
Plast-dunker	750
Containere til gjenbrukstorg	1 500
Underground	2 500
Dunklager Vikan.	1 100
Nye returpunkt for glass	1 000
Renseanlegg Vikan	5 000
Investeringer anlegg Oppeid.	1 400
Investeringer anlegg Misvær	1 310

Data.

Vi har gjort en fullstendig oppgradering av vårt datasystem i 2011. Investeringen i 2012 er knyttet til helt ny versjon av vårt kundeoppfølgingsystem PA.

Plast dunker.

750 000 kroner er avsatt til årlig utskifting av utslitte plastdunker.

Containere til gjenbruksstasjon.

Vi har budsjettet med en fullstendig utskifting av vår containerpark på våre gjenbrukstorg. De containerne som står på disse anleggene er 12 år og eldre, og trenger utskifting. Utskiftningen vil bli tatt over to år.

Avfallsløsning under bakken.

Vi planlegger i utgangspunktet å videreføre tilbudet om "underground" med investeringer på 2,5 mill kroner i 2012.

Dunklager på Vikan.

Denne investeringen har vært inne i budsjettet i flere år uten å bli gjennomført. Vi har nå funnet ut hvordan dette skal gjøres, og et enkelt bygg vil bli satt opp i 2012.

Etablering av renseanlegg på Vikan.

I fylkesmannens nye tillatelse er det satt krav om at det skal etableres en renseløsning på utslippet fra Vikan i løpet av 2012. Dette er synliggjort med en kostnad på 5 mil. kroner. Prosjektet styres av Iris Produksjon og vil bli betalt av morselskapet. Det mest sannsynlige er at styret vil få dette som sak i 2012, og at kostnaden først vil komme i 2013. Investeringen er likevel ført opp i 2012.

Returpunkt for glass.

På grunn av mange klager på våre returpunkter for glass i Bodø, ble disse lagt ned i forbindelse med at gjenbrukstorget ved Bodøelv ble åpnet. Nå som alt restavfallet går til forbrenning er det blitt langt viktigere for oss å sørge for at glass og metall ikke kommer i restavfallet. Vi foreslår at vi i avsetter 1 million kroner til reetablering av mottak for glass i løpet av 2012. Dette vil bli gjort med underbakken løsninger.

Utvidelse Misvær miljøtorg.

Brukerundersøkelsene viser at vi må tilrettelegge bedre på dette avfallsmotakene. En utvidelse her med betong rampe er kostnadsberegnet til 1, 9 mill kroner eks mva. Det er dessverre begrenset plass på anlegget og det blir en dårlig løsning med rampe her. Vi foreslår derfor at man gjør en utvidelse av anlegget, men ikke etablerer betongrampe. Investeringen på anlegget er kostnadsberegnet til kr. 1 310 000,-.

Utvidelse Oppeid miljøtorg

Brukerundersøkelsene viser at vi må tilrettelegge bedre på dette avfallsmotakene. En utvidelse av anlegget er kostnadsberegnet til 1,4 mill kroner eks mva. Med de store mengdene som vi mottar på dette anlegget anbefaler vi at man gjennomfører denne utvidelsen i sin helhet.

5. Hovedtall budsjett

	Budsjett 2012	Prog 2011	Budsjett 2011	Resultat 2010	Budsjett 2010	Resultat 2009
Husholdningsrenovasjon	75 217	72 324	72 022	69 159	67 858	64 096
Salg gule sekker/ bioposer	412	400	260	384	345	338
Inntekter anlegg	9 085	8 736	7 600	6 610	7 130	4 358
Refusjon Retura	6 144	5 965	4 800	4 192	5 700	6 106
Salg adm. tjenester	3 033	2 945	2 528	2 561	3 134	2 727
Utleie anlegg	4 680	4 500	4 500	5 200	5 200	4 350
Andre inntekter	1 054	750	103	4 521	1 000	2 712
Totale inntekter	99 625	95 620	91 813	92 627	90 467	84 683
Behandling avfall	25 315	23 166	23 059	22 879	23 058	19 621
Drift Viken Gj Torg	1 500	1 442	1 442	1 400	1 750	0
Innsamling IG	19 231	18 782	18 719	18 174	16 963	16 128
Innsamling entreprise	9 192	9 192	8 000	8 096	9 605	8 855
Drift anlegg IG	12 155	11 880	11 677	10 370	11 576	9 172
Andre innsamlingskostnader	315	368	309	240	300	267
Poser	2 100	2 200	2 100	2 059	1 700	2 017
Andre varekostnader	1 308	400	288	1888	280	423
Totale varekostnader	71 116	67 400	65 787	64 886	65 234	56 483

Lønn - fast ansette	5 309	4 920	4 458	4 891	5 037	4 879
Lønn - andre	530	492	125	510	120	683
Lønn - overtid	53	82	108	115	104	415
Feriepenger	707	700	405	682	458	88
Arbeidsgiveravgift	642	640	371	608	416	604
Pensjon/ sosiale kostnader	1 200	1 066	547	923	613	665
Andre personalkostnader	647	300	476	438	458	736
Totala personalkostnader	9 088	8 290	6 490	8 165	7 295	8 070
Hus og tomtekostnader	1 244	902	680	977	822	790
Miljøovervåking	300	312	100	338	250	163
Leieutgifter	510	570	600	599	475	523
Utgiftsf. inventar/utstyr/data	74	318	150	182	230	213
Vedlikehold data/utstyr	800	975	550	513	430	840
Arbeidsklær og verneutstyr	18	15	20	16	10	19
Vedlikehold bygg/anlegg	285	589	500	638	250	432
Div innleid arb.kraft	444	456	722	385	290	296
Konsulentonorar	165	430	400	1109	800	1 888
Kontor, aviser, tidskr.	110	114	130	123	165	165
Telefon, bredbånd	148	150	140	138	173	125
Porto	350	350	280	318	240	313
Kurs, reiser, møter etc.	668	829	600	791	1 155	1 076
Annonser, reklame, brosjyrer	1 530	1 200	1 180	966	1 195	1 257
Representasjon, gaver	5	10	20	11	30	3
Kontingenter	190	180	200	190	230	193
Tilskudd, støtte	0	0	0	731	700	695
Forsikringspremier	120	150	210	114	80	43
Bank- og kortgebyr	120	160	210	160	120	162
Tap på fordringer	10	2	0	2	0	-6
Benchmarking	90	0		72		
Andre kostnader	257	288	150	288	29	159
Sum andre driftskostnader	7 438	8 000	6 842	8 861	7 873	9 370
Avskrivninger	9 061	8 500	8 800	8 549	8 200	8 357
Driftsresultat	2 922	3520	3 694	2388	2 289	1 943
Netto finanskostnader	1 650	1 175	1 100	1 200	1 621	2 015
Resultat	1 272	2 345	2 794	1188	668	72

6. Hovedposter.

Inntekter.

1. Renovasjonsgebyret er økt med 4 %.
2. Iris Salten har inntektene fra levert restavfall fra husholdningene på alle anlegg i Salten. På grunn av økede mengder med trevirke foreslår vi å øke restavfallsprisen på alle mottakene med 4%.
3. Refusjon Retura er kostnaden for å samle inn næringsavfall i distriktene og videre behandling av dette avfall.
4. Salg av administrative tjenester er redusert da to stillinger er flyttet fra morselskap til datterselskap.
5. Iris Produksjon betaler morselskapet leie for anleggene på Vikan. Samtidig som leieprisen skal dekke morselskapets kapitalkostnader, skal de også avspeile anleggenes markedsverdi. Med innføringen av deponiforbudet går denne inntekten ned.

Varekostnader.

Varekostnader.

Varekostnadene har økt fra 60 % til 72 % av våre totale kostnader fra 2008 til 2011, og er følgelig blitt langt viktigere for de totale kostnadene knyttet til renovasjon i Salten. Varekostnadene er delt opp i følgende avtaler:

<u>Avtale</u>	<u>Avtalepart</u>	<u>Varighet</u>
Driftsavtale behandling av avfall	Iris Produksjon	31.12.2011
Driftsavtale miljøtorg Vikan	Iris Produksjon	31.12.2015
Innsamlingsavtale Bodø, Fauske og Gildeskål	Iris Service	31.12.2015
Driftsavtale anlegg utenfor Vikan	Iris Service	31.12.2015
Innsamlingsavtale entreprise	Saltens Bil/ RenoVest	31.12.2014

Driftsavtale behandling av avfall.

Avtalen knyttet til behandling av avfall med IP vil nå i høst bli forløst med en tidshorisont frem til energianlegget står ferdig.

Allt avfall som samles inn av selskapene i Iris får sin behandling av Iris Produksjon AS. Avtalen mellom morselskapet beskriver kvaliteten på behandling, og hvilken betaling Iris Produksjon AS skal ha for behandling av de ulike fraksjonene. Hvert år forhandler Iris Salten med Iris Produksjon om pris for behandling av avfall

Driftsavtale anlegg med Iris Service AS.

Avtalene gjelder drift og innkjøring av avfall fra våre anlegg.

Hovedkostnadene for disse avtalene er knyttet til hvor mye avfall som skal kjøres inn fra anleggene og anleggenes åpningstider. Styret vedtok nye åpningstider i sin sak 09/42.

Det er gjennomført kundeundersøkelser på våre anlegg våren 2010, som viser at våre kunder er fornøyd med våre åpningstider og anlegg. Det vil bli gjort en større vurdering av våre åpningstider i 2012.

Driftsavtale Vikan miljøtorg:

Iris Produksjon drifter miljøtorget vårt på Vikan. Denne driftsavtalen inneholder følgende tjenester:

- Drift av miljøtorget.
- Drift av mottak for farlig avfall.
- Oppfølging av vårt dunklager på Vikan, med service og vask.

Innsamlingsavtale Iris Service.

Avtalen omfatter innsamling av avfall i Bodø, Gildeskål og deler av Fauske.

Iris har hatt to nysatsninger innenfor innsamling fra 2009. Underground og kjøring etter GPS. Vi er meget godt fornøyd med begge disse satsningene.

Innsamlingsavtale entreprise.

Denne avtalen omfatter både henting fra husholdninger og næringsliv. Fra 2010 har vi valgt å dele faktureringen av avtalen, slik at næringslivsrenovasjonen faktureres Iris Retura direkte, og kostnaden i morselskapets regnskap kun omfatter husholdningsrenovasjonen. Avtalen vil i 2012 være på kr. 9,192 mil.

Andre varekostnader.

Andre varekostnader er i hovedsak innkjøp av bioposer, sekker for innsamling av drikkekartong og plast samt Underground.

Lønnskostnader.

I økonomiplanen legges det til grunn en årlig lønnsvekst på 4,5 %. Dette er basert på Statistisk Sentralbyrås (SSB) og Norges Banks vurdering av utsiktene til lønnsvekst. SSBs anslag er en årslønnsvekst i 2012 på 4,3%, mens Norges Banks anslag er på 4,75%.

Oversikt over ansatte pr september 2011.

Stilling	Stilling	
Administrerende direktør	100 %	Leif Magne Hjelseth
Økonomisjef	100 %	Bjørn Ove Moum
Regnskapsmedarbeider	100 %	Randi Hopen
Administrasjons sjef	100 %	Randi Figenschau
Kundesentermedarbeider	100 %	Gunn Willumsen
Kundesentermedarbeider	100 %	Randi Heen
Konsernrådgiver	100 %	Trond Sigurd Ursin
Konsernlibro	100 %	Trud Berg
Kvalitet og HMS leder	100 %	Ellen S. Bakkefjell
Kommunikasjonsansvarlig	100 %	Arnt E. Pedersen

Siden i fjor har Trud Berg kommet inn igjen som konsernlibro, etter at hun har hatt permisjon i 4 år for å skjøtte vervet som fylkesråd. Torill Willumsen som har hatt ansvaret for mottak av skoler og barnehager har sagt opp stillingen på 20 %. Det er ikke planlagt endringer i antall ansatte i økonomiplanperioden.

Vi har siden traineeprogrammets oppstart hatt 7 traineer i Iris konsernet. Vi vil fortsette med å ha traineer i bedriften, enten med arbeidsoppgaver i mor eller datterselskap. Kostnadene til trainee føres under andre driftskostnader.

Vår avtale med energiprojekt Salten (Håvard) utgår i 2012, og er ikke belastet budsjettet.

Pensjonskostnadene vil i 2012 bli betydelig høyere enn i 2011. Dette skyldes finanstilsynets nedregulering av grunnlagsrenten (garantert avkastning til kundene) fra 3% til 2,75%. I tillegg forventes det en lønnsvekst på ca 4,5% for 2012.

Iris Salten vil med antall ansatte per i dag måtte basere seg på en del innleid tjenester i kundesenteret.

Andre driftskostnader.

I vårt informasjonsarbeid for 2012 vil vi prioritere å bygge merkevaren "IRIS" både internt og eksternt. Iris er et ledende selskap innen avfallshåndtering i Norge, noe som må komme sterkere til uttrykk i profilering av bedriften og ansatte. Dette vil skje gjennom:

- økt fokus på Iris nytt gjennom 4 utgaver.
- økt synlighet i mediene i Nordland (kronikker, reportasjer etc).
- nye dekor på vår biler
- Iris har tatt i mot skoleklasser på anlegget i Vikan. Da vår "klassekontakt" sa opp sin stilling i sommer har det vært naturlig å vurdere andre formere som gir bedre informasjon til elever og befolkning Salten. Universitetet i Nordland i samarbeid med First Skandinavia ønsker å realisere et Newton-senter. Iris vil se på muligheten for å delta i senteret med et eget "avfallsrom".

Iris Salten er en aktiv deltager i Trainee-Salten, og vi vil også i 2012 ha Trainee. I de tilfeller Traineen utfører oppgaver for datterselskapene blir dette fakturert videre.

Leie og vedlikehold av containere er redusert pga beslutningen om kjøp av egne containere og leie fra Refura reduseres i takt med fornyelsen.

Datakostnadene for 2012 vil samlet være noe høyere (ca kr 100.000) enn 2011 pga rydding i lisensavtalen ifht Microsoft. For øvrig er posten datakostnader av styringsmessige hensyn delt opp i flere poster.

Drift av betalingsterminalene på gjenbrukstorgene har bidratt til økte kostnader både i form av leie, vedlikehold og provisjon.

Generelt vedlikehold av bygg og anlegg er forventet redusert i 2012 mot 2011. Blant annet skal Iris Produksjon dekke behovet for vedlikehold på veier og plasser på Vikan.

Avskrivningene i 2012 øker noe pga en del nye investering i 2012 deriblant renseanlegg og oppgradering av miljøtorgene på Oppeid og Misvær ref investeringsbudsjett.

Lån og rentekostnader.

Ved inngangen til 2010 hadde selskapet en gjeld på kroner 59 millioner kroner. Ved utgangen av året vil gjelden være på 50 millioner kroner.

Det har i det siste kvartalet vært stor finansiell uro, noe som har bidratt til at fastrenten har falt, samtidig som flytende renter har økt. Vi har derfor valgt å binde renta på tre av våre lange lån for en periode på 7 år. Samlet lånemasse med fastrente pr 31.12.11 er kr 27.375.000 eller 54% av lånemassen til en gjennomsnittlig rente på 4,1%. Flytende rente i KNB er i dag ca 3%. På denne måten reduseres vår fremtidige finansielle risiko, noe som også er i henhold til vår finansielle strategi.

Driften i Iris Salten gir ikke nødvendig likviditetsmessig overskudd til å finansiere investeringene i investeringsbudsjettet. Vi ser det derfor som en nødvendighet å ta opp et lån stort kr 19.500.000 i KBN. Dette søkes utbetalt 50% ved årsskiftet og 50% i juli 2012.

Dagens låneportefølje er vist under

Lånenr	Hovedstol	Restlån pr 31.12.11	Årtlig avdrag	Rente	Rente pr sept.11	Medbetalt dato
Lån KBN 20020921	kr 62 000 000	Kr 3 836 000	kr 1 534 000	Flytende	3,15 %	07.06.14
Lån KBN 20020667	Kr 18 000 000	Kr 3 521 000	kr 1 565 000	Flytende	3,15 %	23.03.14
Lån KLP 2004/9968	Kr 21 000 000	Kr 8 458 000	kr 1 750 000	Flytende	3,33 %	02.11.16
Lån KBN 20090457	kr 10 000 000	Kr 7 500 000	Kr 1 000 000	Fastrente	4% fast	11.07.19
Lån KBN 19980618	Kr 15 000 000	Kr 5 437 000	kr 750 000	Fastrente	4,15 %	23.02.19
Lån KBN 19990119	kr 23 125 000	Kr 7 187 000	Kr 1 250 000	Flytende	3,15 %	24.09.17
Lån KBN 20010699	kr 13 000 000	kr 6 500 000	kr 650 000	Fastrente	4,21 %	31.12.21
Lån KBN 20070029	kr 10 000 000	Kr 7 541 000	kr 500 000	Fastrente	4,3 %	01.02.27
SUM	kr 172 125 000	Kr 49 980 000	kr 8 999 000			

7. Resultat for selvkostanalysen.

Selvkostregnskapet skal bare vise inntekter og kostnader knyttet til husholdningsrenovasjon. Selvkostkalkylen bygger på forutsetningene i regelverket om selvkostanalyse. Kommunerevisjon har revidert vår modell både i 2009 og 2011.

Regelverket for selvkostanalyse innebærer at det skal benyttes kalkulatoriske renter og avskrivninger. Kalkulatoriske renter og avskrivninger er svært forskjellige fra ordinære avskrivninger og renter. Resultatet er at selvkostanalysens kapitalkostnader blir betydelig større enn reelle regnskapsmessige kapitalkostnader. Dette bidrar til økt underskudd på selvkost.

Negativt resultat på selvkostområdet er penger som husholdningene i Salten skylder Iris Salten Iks. Dette føres som en inntekt i driftsregnskapet og en fordring i balanseregnskapet.

I tillegg skal årlig overskudd/underskudd renteberegnes.

Iris sine budsjetter forutsetter bygging av forbrenningsanlegg, dvs at til tross for betydelig økte varekostnader de siste årene pga forbud mot deponering har økningen i gebyret vært svært moderat. Det vil derfor opparbeide seg et underskudd på selvkost i perioden frem til forbrenningsanlegget i Bodø åpner. Vi budsjetterer da med reduserte varekostnader slik at underskuddet fra da av vil reduseres. På denne måten opprettholdes en jevn prisstigning på husholdningsgebyret, og husholdningene for dermed en forutsigbarhet i sine årlige kostnader.

Nedenfor presenteres selvkost tom 2012. I økonomiplan presenteres utviklingen i selvkost frem til 2016.

	2008			2009			2010			Prognose		Budsjett	
										2011		2012	
Renovasjoninntekter	kr	-58 731 661	kr	-64 096 255	kr	-69 159 394	kr	-72 324 000	kr	-75 217 000	kr	-75 217 000	
Andre inntekter	kr	-7 684 554	kr	-3 393 000	kr	-4 056 415	kr	-3 510 000	kr	-3 510 000	kr	-3 650 400	
					kr	-							
Varekostnader	kr	39 918 341	kr	47 496 805	kr	55 012 995	kr	56 823 440	kr	60 106 960	kr	60 106 960	
Personalkostnader	kr	4 443 883	kr	5 796 303	kr	6 402 278	kr	6 396 000	kr	7 088 640	kr	7 088 640	
Kalkulatoriske avskrivninger	kr	6 083 703	kr	4 991 576	kr	4 679 530	kr	4 378 200	kr	4 348 600	kr	4 348 600	
Andre driftskostnader	kr	8 054 240	kr	7 355 262	kr	7 207 638	kr	7 274 140	kr	6 954 330	kr	6 954 330	
Nedskriv av finansielle anleggsm	kr	8 242 067	kr	4 066 028	kr	3 612 888	kr	4 613 000	kr	4 919 600	kr	4 919 600	
					kr	-							
Korrigeringsresultat Iris Service	kr	1 533 000	kr	1 054 311	kr	98 545	kr	-600 000	kr	300 000	kr	300 000	
Korr for salg admin tjenester Iris Service					kr	-876 000	kr	-900 000	kr	-935 360	kr	-935 360	
Selvkostanalyse	kr	1 859 020	kr	3 281 030	kr	2 922 065	kr	2 250 760	kr	3 914 370	kr	3 914 370	

8. Gebyrer og priser 2012

Alle priser og gebyrer er i den videre fremstilling avrundet til nærmeste krone. De endelige priser skal tilpasses våre datasystem for registrering og fakturering av kundene. I denne prosessen kan øresavrunding gi små endringer i de priser og gebyrer som er presentert her. Alle priser og gebyrer er uten MVA.

Husholdningsrenovasjon

Renovasjonsgebyret i Salten er knyttet til størrelsen på restavfallsdunken til den enkelte boenhet. Grunnggebyret, det vil si det minste en husholdning skal betale, settes til samme gebyr som 80 liters gebyret.

Budsjettfremlegget er basert på en økning i alle renovasjonsgebyr på 4 %. Det gir følgende skala for husholdningsgebyr i 2012 (alle gebyr eks MVA):

Gebyrregulativ husholdninger:

	Gebyr 2011	Gebyr 2012
Grunnggebyr	1 882	1 957
80 liter	1 882	1 957
130 liter	2 106	2 190
190 liter	2 374	2 469
240 liter	2 598	2 702
350 liter	3 875	4 030
500 liter	5 153	5 360
660 liter	6 788	7 059
750 liter	7 706	8 014
Pr. m3 i container	10 279	10 690

Andre betalingstjenester:

	Gebyr 2011	Gebyr 2012
Levering pr. 100 liters sekk i tillegg, gul sekk:	62	64
Henting av avfallsdunk inntil 10 m fra veikant	448	466
Grovavfallsruiter pr. tonn	3 001	3 121
Fradrag i renovasjonsgebyret som følge av hjemmekompost	244	244
Feriehenting	40	42
Bytting av dunk	172	178

Prising underground:

Antall abonnenter	Gebyr 2011	Gebyr 2012
40 – 50	1 846	1 920
31 – 39	2 066	2 148
22 – 30	2 329	3 368
10 – 21	2 549	2 651

Etableringskostnad underground:

Antall abonnenter	Gebyr 2011	Gebyr 2012
Nye BRL og sameier	40 000	41 600
Etablerte BRL og sameier	24 000	24 960

Priser avfallsmottak

Husholdninger

Budsjettfremlegget er basert på en økning på 4 % for restavfall og for eternittavfall. For husholdninger er det innført gratis levering av alle sorterte avfallsfraksjoner som kan gjenvinnes avhengig av tilbudet på de ulike mottakene.

Priser, eks mva, per tonn levert til anlegg med vekt:

	Gebyr 2011	Gebyr 2012
Minstepris	35	37
Restavfall	2041	2 123
Eternittavfall	962	1 000

Priser, eks mva, pr. m3 restavfall på gjenbruksstasjoner uten vekt:

	Gebyr 2011	Gebyr 2012
Minstepris	35	37
Inntil 100 liter	52	54
Fra 100 l til 250 l	103	107
Fra 250 l til 500 l	157	163
Restavfall pr. m3	314	327
Eternittavfall pr. m3	1 078	1 121

Bedrifter

Avfall levert til anlegg økes prisen med 4 %.

Fra 1. januar 2012 gjelder følgende priser, eks mva per tonn:

	Gebyr 2011	Gebyr 2012
Restavfall	2 163	2 250
Risikoavfall	2 163	2 250
Eternittavfall	1 022	1 063
Papp/papir	920	957
Matavfall	1 155	1 201
Sortert avfall	920	957
Rent trevirke	550	572
Hageavfall	342	356
PCB holdige glassruter	1 759	1 829
Impregneret trevirke	2 597	2 701
Ekspedisjonsgebyr	32	33

Konto		2011			
		Regnskap	Faktor	Monopol	Verrutning
3000	Inntekter prosjektmidler	-1 439 591	-	-	-1 439 591
3002	Salg kantine	-149 046	-	-	-149 046
3031-3039	Inntekter fra miljøtorgene	-8 228 655	0,75	-6 171 491	-2 057 164
3650-3651	Salg gule sekker	-450 402	-	-	-450 402
3715	Husholdningsrenovasjon	-72 621 315	1,00	-72 621 315	-72 621 315
3701	Tidsavgrensning husholdningsrenovasjon	1 874 187	-	-	1 874 187
3999	Fondsbruk, Iksamarbeid	268 839	-	-	268 839
	Tilskudd prosjektmidler	7 061	-	-	7 061
	Andre inntekter	-1 648 112	-	-	-1 648 112
	Sum eksterne inntekter	-42 347 033		-78 792 806	-3 894 327
3905	Leieinntekter - Utleie av anlegg	-4 500 000	0,53	-2 385 000	-2 115 000
3940	Tidsavgrensning husholdningsrenovasjon	-	-	-	-
3952, 3953	Administrative tjenester (Iris Service tas Inn)	-2 901 817	Andel Iris Ser	-931 200	-1 970 617
3953	Blanda ruter (IR)	-5 933 342	-	-	-5 933 342
3953	Behandling avfall Fauske (salg deponi Ul IR)	-	-	-	-
	Sum interne inntekter	-13 336 159		-3 316 200	-16 652 359
	Sum driftsinntekter	-95 723 192		-82 109 006	-13 514 186
4015	Innsamling entreprise	8 677 391	1,00	8 677 391	8 677 391
4016	Innsamling, Internfakturering	18 743 041	1,00	18 743 041	18 743 041
4017	Drift miljøtorg, Internfakturering	13 321 004	0,75	9 991 503	3 329 501
4030, 6812, 4040, 6530, 4680	Drift Underground, vektor, beholdn ending undergro	1 233 174	0,88	1 085 194	147 980
4053-4057	Behandling av avfall, Internfakturering	23 759 403	0,84	19 957 898	3 801 505
4500-4501, 4650, 0000	Kjøp gule sekker/bioposer	2 077 156	0,98	2 035 613	41 543
	Andre varekostnader	300 051	1,00	300 051	300 051
	Sum Varekostnader	68 112 220		60 790 690	7 321 529
	Sum Personalkostnader	9 217 590	0,78	7 226 415	1 991 175
6015, 6018	Personalkostnader	3 531 348	0,67	2 366 003	1 165 345
6016	Personalkostnader samfunnsarbeid	3 412 581	1,00	3 412 581	3 412 581
6017	Personalkostnader administrativt	253 897	1,00	253 897	253 897
6018	Personalkostnader miljøprosjekt	5 197 832	1,00	5 197 832	5 197 832
	Sum kalkulatoriske avskrivninger	5 197 832		4 031 487	1 166 345
	Sum andre driftskostnader	7 482 040	(0,78 - 1,00)	6 618 290	863 750
	Sum driftskostnader	90 009 682		78 667 783	11 341 899
	DRIFTSRESULTAT	-5 713 510		-3 441 223	-2 222 387
	Rentekostnader Kalkulatoriske	4 816 199	-	-	4 816 199
	Netto finanskostnader	4 816 199	0,71	3 419 501	1 396 698
	Ordinært resultat	-897 311		-11 722	-885 589
	Korrigerer for resultat Iris Service	-	-	-1 860 486	-1 860 486
	Korrigerer for fakturerte admin tjenester til I Service	-	-	se konto 3940	-
	Selvkostanalyse	-	-	-1 882 208	-1 882 208
	Akkumulering	Inngående		utgående	
	+ renter av akkumulert resultat	5 472 065	-	3 589 857	1 882 208
	Akkumulering inkl renter			3 589 857	1 882 208

Vedl. 3

Salten Kommunerevisjon IKS avd Bodø
Havnegate 9
8006 Bodø

23.08.12

Vedr. Gjennomgang av selvkostområdet – Iris Salten IKS

Vi viser til hyggelig møte ifbm gjennomgang av deres rapport. Som avtalt oversendes vår kommentar til denne.

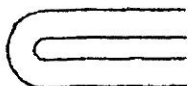
«Iris har lagt frem selvkostregnskap hvert år siden 2005. Iris har bygget på prinsippet om at avfallsgebyrene skal følge selvkostprinsippet for husholdningsavfall. Det innebærer at gebyrene skal inneholde alle kostnader forbundet med håndteringen av husholdningsavfall, og at kommunen ikke kan kreve inn mer eller mindre fra husholdningene enn dens samlede kostnader forbundet med innsamling og behandling av husholdningsavfall. Regelverket som skal følges er derimot rundt formulert, og det er flere muligheter for ulik tolkning.

Renovasjonsselskapene i Norge gjør det på forskjellige måte, og etter forskjellige råd fra stedlig kommunerevisjon. Iris har hvert år lagt frem et selvkostregnskap basert på de opplysningene som vi til en hver tid har. I 2008 ble det gjort flere endringer, og blant annet ble inntektene fra miljøtorg tatt ut av selvkostregnskapet. Dette var etter avklaring med kommunerevisjonen, og ble rapportert til både styre og representantskap. Denne praksisen med føring av inntekter fra våre miljøtorg ble fulgt av Iris i 2008, 2009 og 2010. I 2011 endret vi dette tilbake til tidligere praksis fra 2007 på eget initiativ. Vi vil korrigere selvkosten i henhold til de anbefalinger som blir gitt i rapporten.»

For øvrig vil vi benytte anledningen til å ønske deg lykke til som pensjonist, og takker for et meget godt samarbeid med deg.

Med vennlig hilsen

Bjørn Ove Moum
økonomisjef

IRIS SALTEN AS Postboks 6094 8031 Bodø
Tel. kundesenter 75 50 75 50 service@iris-salten.no www.iris-salten.no
Org. nr.: 967 518 190MVA

Representantskapet – Iris Salten IKS.

Sak nr: 12/14
Beslutningssak

9 november. 2012.

Økonomiplan for 2013 -2017.

Hensikt.

Representantskapet skal en gang i året vedta selskapets økonomiplan. Den skal legges til grunn ved selskapets budsjettarbeid og øvrige planleggingsarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og garantiansvar, og over utgifter til renter og avdrag i planperioden.

Styret innstiller til vedtak for representantskapets behandling.

Saken.

Vedlagt følger økonomiplanet som eget dokument.

Administrasjonens vurdering/anbefaling.

Vi mener at saksgrunnlaget gir en god oversikt over økonomien på kort og lang sikt i Iris Salten IKS.

Forslag til

Vedtak:

Styret tilrår representantskapet å vedta økonomiplan for 2013 til 2017.

Leif Magne Hjelseng
Administrerende direktør

Bjørn Ove Moum
Økonomisjef

Iris Salten

IKS.

Økonomiplan

2013 – 2017.

Selvkost.

Selvkostregnskapet skal bare vise inntekter og kostnader knyttet til husholdningsrenovasjon. Selvkostkalkylen bygger på forutsetningene i regelverket om selvkostanalyse, og har blitt gradvis utviklet de siste årene i samarbeid med Salten Kommunerevisjon. Salten kommunerevisjon ferdigstilte nylig revideringen av vår selvkostmodell, og foreslåtte endringer er tatt inn i modellen.

Regelverket for selvkostanalyse innebærer at det skal benyttes kalkulatoriske renter og avskrivninger. Kalkulatoriske renter og avskrivninger er forskjellige fra bedriftsøkonomiske avskrivninger og renter som benyttes i Iris Salten lks sine regnskaper. Resultatet er at selvkostanalysens kapitalkostnader blir betydelig større enn reelle regnskapsmessige kapitalkostnader, mens kalkulatoriske avskrivninger blir betydelig lavere. Bruk av kalkulatoriske prinsipper bidrar til økt underskudd på selvkost.

Negativt resultat på selvkostområdet er penger som husholdningene i Salten skylder Iris Salten lks. Dette regnskapsføres som en inntekt i driftsregnskapet og en fordring i balanseregnskapet.

I tillegg skal årlig overskudd/underskudd renteberegnes.

Iris Salten har i de siste årene lagt til grunn en moderat gebyrøkning, og samlet underskudd i selvkost var pr 31.12.11 kr 3.736.660. Salten kommunerevisjon anmerket i sin revisjonsrapport at Iris i perioden 2008 – 2010 ikke har tatt inn husholdningenes andel av inntektene fra miljøtorgene i selvkostkalkylen. For øvrig ble denne praksisen innført etter samtaler med Salten Kommunerevisjon. Fra og med 2011 ble dette endret etter eget initiativ. For årene 2008 – 2010 viser en etterkalkyle at beløpet utgjør kr 12.366.000 inkl renter. Dette er tatt inn i selvkostmodellen samt korrigerer av renteberegningene på kr 109.000.

Planene om forbrenningsanlegg i Bodø ble også overraskende lagt på is, noe som betyr at vi fortsetter å transportere ut avfall til Sverige. Dette har også innvirkning på kostnadsbildet.

Ut fra ovennevnte budsjetteres det med følgende prisøkning for perioden 2013 – 2017:

År	2013	2014	2015	2016	2017
Prisstigning	0 %	0 %	3 %	3 %	3 %

Med budsjetterte prisutviklingen vil selvkost gå mot balanse i 2016 – 2017.

	Årlig resultat		Akkum inkl rente*	
Selvkostregnskap 2005	kr	-1 579 278	kr	-1 610 074
Selvkostregnskap 2006	kr	1 086 336	kr	-574 309
Selvkostregnskap 2007	kr	3 082 991	kr	2 564 682
Selvkostregnskap 2008	kr	-1 859 020	kr	796 088
Selvkostregnskap 2009	kr	-3 285 556	kr	-2 520 881
Selvkostregnskap 2010	kr	-2 922 065	kr	-5 580 720
Selvkostregnskap 2011	kr	1 885 071	kr	-3 736 660
Korr 2008-2010 inkl renter	kr	-	kr	12 475 638
Selvkostregnskap 2012	kr	2 636 770	kr	11 707 641
Selvkostregnskap 2013	kr	-778 920	kr	11 330 516
Selvkostregnskap 2014	kr	-3 142 278	kr	8 554 215
Selvkostregnskap 2015	kr	-3 251 776	kr	5 589 964
Selvkostregnskap 2016	kr	-2 998 598	kr	2 773 400
Selvkostregnskap 2017	kr	-2 405 094	kr	441 351

Rente = 3 års statsobligasjoner + 1